

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

23-08 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van (...) (hierna klaagster) jegens (...) (hierna verweerster).

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

De heer mr. T.J. Dorhout Mees (voorzitter), mevrouw drs. C.E.H.M. Backhuijs-Raijmakers (lid), mevrouw drs. W.W.M. Hogenbirk-Van Wijngaarden (lid) en mevrouw L.S.A. Nuijtinck MSc. (lid)
Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 11 oktober 2023 ontving het College per papieren post een klachtschrift gedateerd 9 oktober 2023 van klaagster inhoudende een klacht over verweerster. Het College bevestigde de ontvangst van het klachtschrift via de e-mail op 13 oktober 2023.

Bij e-mail van 17 oktober 2023 verstrekke klaagster desgevraagd aanvullende informatie. Klaagster deelde voorts op 17 oktober 2023 mee het klachtschrift niet bij een andere tuchtrechtelijke instantie te hebben ingediend.

Het College besloot op 23 oktober 2023 dat de klacht ontvankelijk was.

Bij brief van 31 oktober verzocht het College aan verweerster om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

Op 23 november 2023 ontving het College per papieren post het verweerschrift gedateerd 19 november 2023.

Het College besloot vervolgens om in deze zaak een hoorzitting te houden. Partijen werden hierover geïnformeerd via de e-mail op 20 december 2023 en bij brief van 15 januari 2024.

De hoorzitting vond plaats op 29 februari 2024 via Microsoft Teams. Van de hoorzitting is een verslag opgesteld dat tegelijk met de uitspraak aan partijen is verstrekt. Het verslag maakt geen deel uit van de uitspraak.

2. De feiten

1. Verweerster werkte in 2021 als praktijkondersteuner bij een huisartsenpraktijk (POH-GGZ Jeugd). In dit kader voerde verweerster in het eerste half jaar van 2021 een aantal gesprekken met klaagsters toen vijftienjarige dochter X.

2. Klaagster, de vader en dochter X bezochten verweerster op 5 juli 2021 in de praktijk voor een gesprek.

3. Op 9 oktober 2023 spraken verweerster en klaagster opnieuw met elkaar. Het gesprek vond plaats op verzoek van klaagster.

3. Het standpunt van klaagster

1. De klachten houden, zakelijk weergegeven, in dat verweerster in strijd heeft gehandeld met de Beroepscode NVO.

2. Klaagsters dochter heeft in 2021 gesprekken gehad met verweerster omdat zij het moeilijk vond om om te gaan met de scheiding van haar ouders. Zij heeft veel gehad aan deze gesprekken. Dochter X wilde niet meer wisselen van verblijfplaats maar ze wilde op één plaats wonen. Vooral het pakken van haar tas elke week vond ze lastig. In het laatste gesprek op 5 juli 2021 waren klaagster, dochter X en vader aanwezig om te praten over een oplossing. Vader heeft aan het einde van het gesprek gevraagd hoe het wettelijk zit en of hun dochter zelf mag kiezen bij wie ze wil wonen. Verweerster heeft geantwoord: 'Ja, zij mag zelf kiezen bij wie ze wil wonen'. Vader heeft aan het einde van het gesprek gevraagd: 'Hoe zit het wettelijk? Mag onze dochter zelf kiezen bij wie ze wil wonen?'. Verweerster heeft geantwoord: 'Ja, zij mag zelf kiezen bij wie ze wil wonen'. Dochter X koos voor verblijf bij vader en in haar ouderlijk huis. Daarmee was het gesprek geëindigd.

3. Klaagster verkeerde in de veronderstelling dat verweerster de juiste informatie had gegeven. Zij had er veel moeite mee om dit te accepteren. Als haar dochter bij haar was, voelde klaagster zich beter en sterker dan als ze er niet was. Na deze laatste tegenslag heeft klaagster een pittige terugval gehad.

4. Enkele weken vóór 9 oktober 2023 is klaagster op een website terecht gekomen waaruit haar bleek dat de leeftijd waarop kinderen hun hoofdverblijf mogen kiezen 18 jaar is. De klacht is dus dat verweerster het gezin verkeerd heeft geïnformeerd op 5 juli 2021. Klaagster heeft op 9 oktober 2023 hierover gesproken met verweerster. Verweerster heeft toen gezegd dat ze dacht dat kinderen vanaf 12 jaar zelf hun hoofdverblijf mogen kiezen, en dat ze hiernaar had gehandeld.

4. Het standpunt van verweerster

Verweerster brengt in reactie op de klachten, zakelijk weergegeven en voor zover hier relevant, het volgende naar voren.

1. Het onderwerp van het gesprek op 5 juli 2021 was de wens van dochter X om haar hoofdverblijf bij vader te hebben.

2. Twee jaar en een aantal maanden later, op 25 september 2023, stuurde klaagster haar een WhatsApp-bericht of dochter X nog een keer kon komen praten. Verweerster antwoordde op 27 september 2023 dat dit mogelijk was. Klaagster reageerde binnen een uur met het bericht dat ze eerst zelf eventjes langs wilde komen. Verweerster heeft een afspraak gemaakt voor een gesprek op 9 oktober 2023 met klaagster en op 16 oktober 2023 met dochter X waarop klaagster binnen een half uur berichtte dat voor dochter X een gesprek op 16 oktober nog niet hoefde.

3. Verweerster verwachtte dan ook dat het gesprek op 9 oktober 2023 over dochter X zou gaan. Klaagster overviel haar echter met de vraag wat zij zich nog herinnerde van het gesprek op 5 juli 2021. Aangezien dit gesprek ruim twee jaar geleden was geweest, wist verweerster niet meer precies wat zij had gezegd. Verweerster stamelde wat. Door de verwarring antwoordde zij op de vraag of verweerster destijds dacht dat dochter X zelf mocht kiezen met haar 15 jaar bij wie ze wilde wonen, dat zij dat ook dacht. Normaal gesproken zou zij dit niet zeggen en haar gespreksverslagen raadplegen alvorens te antwoorden. Verweerster heeft vervolgens haar excuses aangeboden voor het geval dat zij dit op 5 juli 2021 zou hebben gezegd. Zij heeft ook gezegd het vervelend te vinden dat klaagster het gesprek destijds heeft ervaren als 'buitenspel' worden gezet. Zij heeft ook gezegd het naar voor klaagster te vinden dat deze haar dochter een bepaalde periode minder heeft gezien.

4. Achteraf heeft verweerster geprobeerd zich de inhoud van het gesprek op 5 juli 2021 voor de geest te halen. Zij merkte dat zij echt niet meer weet wat destijds aan haar is gevraagd en wat ze heeft gezegd. In haar rapportage van het gesprek op 5 juli 2021 staat letterlijk: 'Ouders en X samen gesproken. X wil bij haar vader gaan wonen en dan af en toe naar moeder. Moeder heeft hier problemen mee; zij is de verliezende ouder geeft ze aan. Ouders het advies gegeven om na te denken en het binnenkort weer eens met elkaar te bespreken'.

5. Twee weken na het gesprek op 5 juli 2021 heeft klaagster haar nog een WhatsApp-bericht gestuurd dat zij nog een gesprek met verweerster wilde hebben over dochter X. Verweerster heeft voorgesteld om op 23 augustus 2021 af te spreken. Klaagster heeft niet meer gereageerd vóór deze datum. De dag ná 23 augustus 2021 berichtte klaagster dat het haar voorlopig niet lukte om af te spreken en dat ze het maar even zo liet.

5. De hoorzitting

1. Klaagster brengt in de hoorzitting van 29 februari 2024 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

1.1. In reactie op de vraag van het College of verweerster aan het einde van het gesprek op 5 juli 2021 woorden heeft gebruikt in de trant van 'Bespreek dit punt nog eens met elkaar', deelt klaagster mee zich niet te kunnen herinneren dat dit is gezegd.

1.2. In het ouderschapsplan dat bij de scheiding was vastgesteld, stond dat dochter X afwisselend bij vader en moeder zou wonen. Nadat verweerster had gezegd dat haar dochter mocht kiezen, dacht klaagster 'Oh, dus dit is wettelijk geregeld. Dit gaat vóór het ouderschapsplan'. Klaagster heeft hierover vervolgens niet meer nagedacht. Zij heeft evenmin uitgezocht of het klopte. Zij nam aan dat verweerster de waarheid sprak en heeft geen navraag gedaan bij andere instanties. Pas toen zij in 2023 via Google uitzocht wat er zou veranderen als haar dochter 18 jaar werd, ontdekte ze dat kinderen tot 18 jaar niet het recht hebben om te kiezen bij wie ze hun hoofdverblijf hebben.

2. Verweerster brengt in de hoorzitting van 29 februari 2024 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

2.1. Verweerster kent de Beroepscode van de NVO en volgt de richtlijnen. Zij weet wel hoe het zit maar zij was op 9 oktober 2023 compleet overdonderd. Zij heeft hoe dan ook een andere beleving dan klaagster over wat zij heeft gezegd op 5 juli 2021. Uit de gesprekken van verweerster met dochter was naar voren gekomen dat dochter het heel lastig vond om steeds van woning te wisselen. Haar wens was om meer bij vader te zijn. Ná het gesprek op 5 juli 2021 heeft verweerster niet meer nagedacht over dit vraagstuk. Toen klaagster haar op 9 oktober 2023 bezocht, zei ze 'Kan je je dat gesprek nog herinneren?'. Verweerster antwoordde 'Ja, ik weet nog waar jullie zaten en dat vader erbij was'. Zij weet echter niet meer wat inhoudelijk is besproken. Hiervoor moet zij terugvallen op haar rapportages.

2.2. Klaagster was op 9 oktober 2023 zo boos bij haar binnen gekomen, dat zij hiervan totaal verward raakte. Zij heeft toen dus gezegd dat 'Als ik dat heb gezegd, dan dacht ik dat ook'. Zij weet echter wel degelijk hoe het zit. Als orthopedagoog heeft zij veel met echtscheidingszaken te maken. Zij heeft op 9 oktober 2023 tegen klaagster gezegd 'Ja, als ik dat zou hebben gezegd, dan dacht ik dat ook'. In haar rapportage ziet zij echter niet terug dat zij deze opmerking heeft gemaakt, of dat deze vraag aan haar is gesteld. Zij kan zich niet herinneren dat zij dit op 5 juli 2021 heeft gezegd. Zij heeft overigens niet de autoriteit om over de verblijfplaats van een kind een oordeel uit te spreken. Daar is zij zich van bewust.

6. Juridisch kader

Een kind van twaalf jaar of ouder heeft niet het recht om te kiezen of het bij vader of moeder wil wonen. Iemand kan deze keuze pas maken vanaf de datum van zijn of haar meerderjarigheid (18 jaar). In het personen- en familierecht kan de rechter wél besluiten om in een gerechtelijke procedure kinderen van twaalf jaar of ouder in de gelegenheid te stellen om hun mening aan hem kenbaar te maken over hun verblijfplaats. Dit staat in artikel 809 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

7. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

1. Het College wijst er allereerst op dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van het handelen van de pedagoog er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

2. Klaagster klaagt erover dat verweerster in een gesprek op 5 juli 2021 heeft gezegd dat klagsters toen vijftienjarige dochter X wettelijk gezien zelf mocht kiezen bij wie zij wilde wonen. Ruim twee jaar later bleek aan klagster dat deze informatie onjuist was en dat een kind deze keuze pas kan maken vanaf de datum van zijn of haar meerderjarigheid.

3. In het onderhavige onderzoek verklaarde verweerster dat zij zich niet meer kan herinneren wat zij hierover destijds, op 5 juli 2021, precies heeft gezegd. Zij heeft hierover haar rapportage van het gesprek geraadpleegd en ziet hierin niet terug dat zij een dergelijke opmerking heeft gemaakt, of dat deze vraag aan haar is gesteld. In de rapportage heeft zij genoteerd: *‘Ouders en X samen gesproken. X wil bij haar vader gaan wonen en dan af en toe naar moeder. Moeder heeft hier problemen mee; zij is de verliezende ouder, geeft ze aan. Ouders het advies gegeven om na te denken en het binnenkort weer eens met elkaar te bespreken’*. Zij weet ook wel degelijk hoe het zit. Als orthopedagoog heeft zij veel met echtscheidingszaken te maken.

4. Gelet op het bovenstaande is niet komen vast te staan dat verweerster het door klagster gestelde heeft gezegd. Het College kan daarom hierover ook geen oordeel uitspreken. De klacht is ongegrond.

5. Ten overvloede merkt het College op dat de reactie van verweerster van 9 oktober 2023 op de latere vraag van klagster ongelukkig is geweest. Zij had er beter aan gedaan, zoals zij zelf ook heeft aangegeven, om eerst haar rapportage te raadplegen alvorens op de vraag van klagster in te gaan. Echter, gezien het grote tijdsverloop en de overige omstandigheden zoals door verweerster in haar verweer aangegeven, acht het College dit onvoldoende om van een handelen in strijd met de Beroepscode 2017 van de NVO te kunnen spreken.

8. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klacht is ongegrond.

Aldus gedaan op 26 maart 2024 door het College van Toezicht.

De heer mr. T.J. Dorhout Mees, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris